

Zywiec. Spojodowal
nr. 32/1972

„PROKOR” czy „AMPER - 13”

FUNKCJONUJĄCE systemy informacyjne, tworzone na różnych szczeblach, nie spełniają w zasadzie pożądaných wymagań pełnego i kompleksowego ujmowania zagadnień związanych z procesem inwestycyjnym. Przykładem tego jest hierarchiczny, trzyszczeblowy system sterowania realizacją inwestycji „Prokor”.

System „Prokor”, ujmujący wycinkowo i jednostronnie proces inwestycyjny, zakłada następujący cykl uzgadniania realizacji inwestycji:

● **W FAZIE KONCEPCJI** dokonuje się ostatecznego zbilansowania zagadnień i możliwości realizacyjnych (z wyprzedzeniem 12-18 miesięcy), na podstawie uzgodnień z resortami, a następnie przygotowuje się harmonogram cyklu inwestycyjnego zawierający terminy rozpoczęcia i zakończenia zadań inwestycyjnych wraz z zestawieniem środków.

● **W FAZIE KONCEPCJI** dokonuje się dalszego uzgodnienia terminów wykonania poszczególnych etapów przez generalnego wykonawcę i rozdziela czas wykonania zadania między podwykonawców (z zachowaniem rezerwy czasowej dla generalnego wykonawcy). Dopiero w wyniku takiego ustalenia terminów wykonawstwa i rozkładu mocy produkcyjnych określa się terminarz dostaw maszyn i urządzeń, spływ dokumentacji oraz opracowuje się sieć zależności.

● **W FAZIE REALIZACJI** prowadzi się w sposób ciągły (na podstawie informacji telefonicznych o zaawansowaniu robót) kontrolę harmonogramu i „wyprowadza harmonogramy operatywne” w formie wydruków czynności.

Zaprezentowany cykl uzgadniania realizacji inwestycji pozwala na stwierdzenie, że system „Prokor” podporządkowuje całość procesu inwestycyjnego wykonawcy, czyli resortowi budownictwa. Na tym tle nie jest zaskoczeniem czas trwania pełnego cyklu inwestycyjnego — 3-6 i więcej lat, które upływają od momentu podjęcia decyzji inwestycyjnej do rozpoczęcia normalnej produkcji. System „Prokor”, stawiając na naczelnym miejscu możliwości wykonawcze resortu budownictwa, podporządkowuje temu celowi projektowanie i dostawy, co jest **stawianiem sprawy na głowie**. W żadnym przypadku interes resortu budow-

nictwa nie może mieć nadrzędnego charakteru, gdyż, jak wskazuje praktyka, resort ten w minimalnym zakresie przejmuje odpowiedzialność, jak też i zamierzenia koordynacyjne dotyczące projektowania i dostaw.

Doświadczenia dużych budów wskazują, że długie cykle budowy mają swe „wąskie gardła” głównie w dotychczasowych sposobach kompleksowego projektowania oraz długich cyklach dostaw urządzeń. Tutaj też tkwią duże możliwości skracania cykli inwestycyjnych, ale wymaga to kompleksowego ujęcia zadania inwestycyjnego, co umożliwi skrócenie poszczególnych faz procesu inwestycyjnego, a w rezultacie i całego cyklu oraz przyspieszy zwrot poniesionych nakładów. Niestety nie gwarantuje tego systemu „Prokor”.

Nosicielem krajowego systemu informatycznego w przygotowaniu i realizacji procesów inwestycyjnych może być jedynie taki system, który spełnia w sposób kompleksowy warunki optymalnego i współczesnego inwestowania, czyli ujmuje w sposób zintegrowany:

- projektowanie w układzie sukcesywnej dostawy dokumentacji,
- dostawy urządzeń, konstrukcji itp. na plac budowy,
- wykonawstwo robót,
- zagwarantowanie środków finansowych, materiałów, kadr, zaplecza, warunków socjalnych itp.,
- zadania inwestycyjne w aspekcie tzw. minimum rozruchowego,
- inwestycje pomocnicze i towarzyszące,
- prawidłową, dynamiczną kontrolę realizacji procesu wraz z koordynacją rozkładu środków w przestrzeni i w czasie dla uzyskiwania optymalnych efektów.

Założenia te spełnia system „Programowania, koordynacji i kontroli realizacji inwestycji Amper-13” opracowany w Biurze Projektów Przemysłu Syntezy Chemicznej „Pro-

synchem”. Zakłada on opracowanie w ramach zaożeń techniczno-ekonomicznych przedsięwzięcia czy zadania inwestycyjnego sieci zależności uwzględniającej technologiczne i organizacyjne warunki realizacji inwestycji. Opierając się na sieci zależności, opracowuje się programy skutecznego spływu dokumentacji, dostaw urządzeń, zapewnienia mocy wykonawczych, robót budowlano-montażowych oraz organizuje się gromadzenie i analizę danych statystycznych i kosztów budowy.

Zalety systemu AMPER-13 można przedstawić w sposób następujący:

● **programowanie, koordynacja i kontrola obejmuje cały proces realizacji**, tzn. projektowanie, kompletację dostaw, zagwarantowanie potencjału wykonawczego, roboty budowlano-montażowe itp.;

● **programowanie, koordynacja i kontrola ujęte są w jeden system**; stanowiący podstawę zarządzania budową;

● **system ten umożliwia i uwzględnia zasadę decentralizacji decyzji** w zakresie operatywnego działania nadzoru budów;

● **daje możliwość odpowiednio wczesnego rozpoznania zagrożeń** planowanej działalności inwestycyjnej;

● **eliminuje dublowanie działalności** poszczególnych służb GRJ;

● **działanie systemu nie jest uzależnione od większej ilości danych** i kompletowania informacji z wielu źródeł;

● **system stanowi jedyną i niepodważalną podstawę informacji** o stanie budowy, gdyż kontrola działalności oraz informacja o procesie sporządzana jest w oparciu o obowiązujący program i wymierne wskaźniki;

● **precyzyjnie steruje całością etapu przygotowawczego budowy** i robót w celu najszybszego uzyskania pełnej zdolności produkcyjnej, przy możliwie najmniejszej koncentracji środków.

System ten umożliwia realizację inwestycji w optymalnych warunkach jej przebiegu, z bieżącym rozoznaniem zagrożeń, ich przyczyn i skutków.

**WOJCIECH BERTISCH
WIKTOR KASPRZYK**